

EL BUIT

Homenatge a la ceràmica
popular del Vendrell

Càntir de mariner, Terrisseria Fontana,

*Espai inexhaurible.
Aconseguiu el buit complet.
Mantingueu una quietud decidida.
Tot sorgeix del buit i cap a ell torna.
Tot creix i floreix per retornar a l'arrel.
El retorn a l'arrel és la quietud*

Lao Tse

L'exposició mostra el treball de sis artistes, partint de l'observació de diferents peces de l'antiga tradició terrissera del Vendrell.

En el desenvolupament de l'obra, han posat èmfasi en el buit que defineixen les parets d'aquests atuells, el buit que els ha fet imprescindibles en l'activitat humana, tot retornant a l'arrel en el camí de la quietud, amb una mirada contemporània i personal.

Camil·la Pérez Salvà, Enric Llevat, Madola, Maria Bosch, Maria Eugènia Manrique i Nu Díaz.

La Sala del Portal del Pardo acull un diàleg entre artesanía i art.
Sis converses entre la tradició i la contemporaneïtat.

La terrissa vendrellenca representa la tradició i pren forma a mans de Joan Fontana, un dels últims terrissers vendrellencs, fill i net de cantirers i hereu d'un ric i llarg llegat fruit de més de 3 segles d'història.

I la contemporaneïtat està representada per sis artistes que han creat la seves obres amb una visió sintètica de la terrissa, des del més absolut respecte a la forma i la funcionalitat del càntir, la menjadora o el setrot. Aquesta mirada més actual converteix alhora a la terrissa vendrellenca en una icona amb múltiples interpretacions, que deixen entreveure també influències de diverses tendències artístiques.

El buit de la terrissa, que li dona utilitat, deixa pas a les idees i a la reflexió amb aquest homenatge a la ceràmica popular del Vendrell.

Silvia Vaquero Martín
Regidora de Cultura

EL BUIT

Setrot

Gerra amb nansa utilitzada bàsicament per a usos agrícoles, com preparar el sulfat.
Terra cuita sense vidriar Ø17,5 cm x 22 cm

Menjadora de coloms o altres petites aus

Terra cuita sense vidriar Ø30 cm x 27 cm

Gibrell

Atuell tradicional de terrissa de forma troncocònica, molt utilitzat amb fins culinaris o d'higiene personal i domèstica. Aquest té la particularitat de tenir dues nanses d'orella.

Terra ferruginosa, vidriat interior i boca Ø49 cm x 25cm

Cossi

Atuell gran amb forma de tronc de con i dues nanses. Principalment, destinat a fer-hi la bugada.

Terra ferruginosa i vidriat interior Ø41 cm x 51 cm

Buiola (el Vendrell)

Atuell de la forma d'una galleda, però més baix i més ample, serveix per rentar plats, rentar-se els peus, etc.

Terra ferruginosa, interior i boca vidriada Ø48 cm x 30 cm

Càntir mariner

Notablement gran, servia per disposar d'aigua potable a la barca durant la pesquera o la singladura.

Terra ferruginosa i vidriat verd a la part superior, brocs i nansa Ø29 cm x 38 cm

Una línia que gira al voltant d'un eix, recta o corba, tant li fa, delimita un espai. Un espai preciós per contenir la vida, l'aigua, els cereals, les ofrenes als déus protectors o als ancestres.

Fets amb les mans, els primers recipients eren també casquets, esferes, cilindres aixecats pessigant, amb fins marrells o utilitzant la closca d'una carbassa o d'un cistell com a motlle, el moviment: el **GIR**.

Amb el torn, el gir, aquest gir màgic i hipnotitzant, continuà essent l'essència d'una bona part de la ceràmica.

Ens agraden els atuellers antics, atuellers per tragar l'aigua des de la font, per beure-hi a galet sota la figuera; els gibrells de la matança, els cossis de la bugada, els setrots amarats del blau sulfat de la vinya, les menjadores per a l'aviram. Ens agraden, i tant! Durant molts anys ens han facilitat la vida; són preciosos, perquè han estat molt apreciats, i han estat apreciats perquè guardaven el **BUIT**. El buit els ha fet valuosos; el buit que genera infinites possibilitats, el buit que és el principi de totes les coses.

Les obres que presento volen això, representar l'espai generat per una línia que gira, aquest buit etern, i retre homenatge així a la ceràmica tradicional, perquè, com diu Lao Tse: "En l'ésser centrem el nostre interès, però del no-ésser en depèn la utilitat".

Camil·la Pérez Salvà

BIOGENÈTICS

Qui arriba a la seva virtut originària s'identifica amb l'origen de l'univers i, amb ell, amb el buit.

Mestre Zhuang, s.IV aC

L'escriptor James Joyce afirmava que la imaginació és memòria, i és cert que quan estic creant les meves obres utilitzo inconscientment la memòria per representar les formes que dissenyo.

A la memòria em ve, tot contemplant aquestes peces de ceràmica, el meu passat al tros dels avis. Allí sempre hi havia un cànir de fang blanc d'on brollava l'aigua sempre fresca, tan necessària els dies calorosos d'estiu. Aquell contacte gairebé diari que vaig tenir amb la natura, em fa venir a la memòria aquelles formes orgàniques que m'envoltaven en la meua infantesa a Castellvell del Camp. Les formes que em cridaven més l'atenció eren les pedres foradades i els fòssils, que eren freqüents a la rodalia del poble. Aquells organismes fossilitzats eren animals marins, com ara caragols, eriçons de mar, petxines...

Podria ser una de les raons del perquè de la meua obsessió per indagar en els microorganismes i en aquestes formes orgàniques, on el buit i el ple dialoguen constantment.

Enric Llevat Gateu

És en el Neolític quan apareix l'espai interior o buit; quan apareixen els primers atuellis fets amb argila cuita, material porós que serveix per emmagatzemar tant elements sòlids com líquids, i també per cuinar al foc.

Al terme d'Albinyana, d'on els vendrellencs obtenen l'aigua, hi ha un forn de ceràmica del segle II dC, i es creu que, des d'aleshores, la producció de ceràmica hauria continuat fins als nostres dies.

En ser nomenat el Vendrell Capital de la Cultura 2020, s'ha programat aquesta exposició sobre el buit, basada en les formes tradicionals de la seva ceràmica.

Des de l'inici del meu treball, el 1965, he usat formes tradicionals fetes amb terra refractària, la que s'adapta més al meu sistema de treball, usant fins i tot esmalts o engalbes, i pintant les peces amb òxids metàl·lics sobre l'esmalt o directament sobre la terra.

Acostumo a coure les peces en monococció a alta temperatura (1280°C), encara que torno a coure-les a altres temperatures tants cops com crec convenient abans de donar-les per acabades.

Després d'un llarg camí de formes escultòriques, m'ha interessat tornar als meus orígens, amb la impotència del desús de la ceràmica i el record d'unes formes maternals, com a homenatge a qui les va fer i a qui les va usar.

Madola (Maria Àngels Domingo Laplana)

Absència, presència

El buit com a element dinàmic, amb diferents plans i possibilitats, amb el silenci com a principi bàsic. Un lloc on poden succeir les transformacions en l'espai i el temps, la vida.

Homenatge a la terrissa popular del Vendrell: passat i futur s'entrellacen per esdevenir un nou llenguatge ple de noves possibilitats.

Maria Bosch

Hay que alimentarse de inscripciones, de trazados intuitivos. Respetar los impulsos, las espontaneidades ancestrales de la mano humana cuando traza sus signos.

Jean Dubuffet
"La mano habla", *Escritos sobre arte*

Sentir la terra humida a les mans...

Aquest ha estat l'instint primari que em va sorgir en començar les obres per a aquesta exposició. Necessitat o impuls d'impregnar-me, i d'impregnar-me les mans banyades en terres minerals els llenços escollits, per plasmar-hi després la llibertat dels meus traços cal·ligràfics en el negre intens de la tinta.

Traços cal·ligràfics d'una pintura-escriptura atàvica que he adoptat com a herència per a la meua expressió artística. En el moviment gestual dels elements: terra, aigua, foc i buit, o a través d'ells mateixos, creen el marc per al càntir central. Tots participants en la creació, representen, per a mi, aquesta «ofrena» que, com un sensible homenatge, desitjo retre amb gratitud a aquestes mans que tants anys s'han dedicat al noble ofici i art de la ceràmica, oferint-nos aquests espais buits que contenen la vida.

Maria Eugenia Manrique

MATRIU

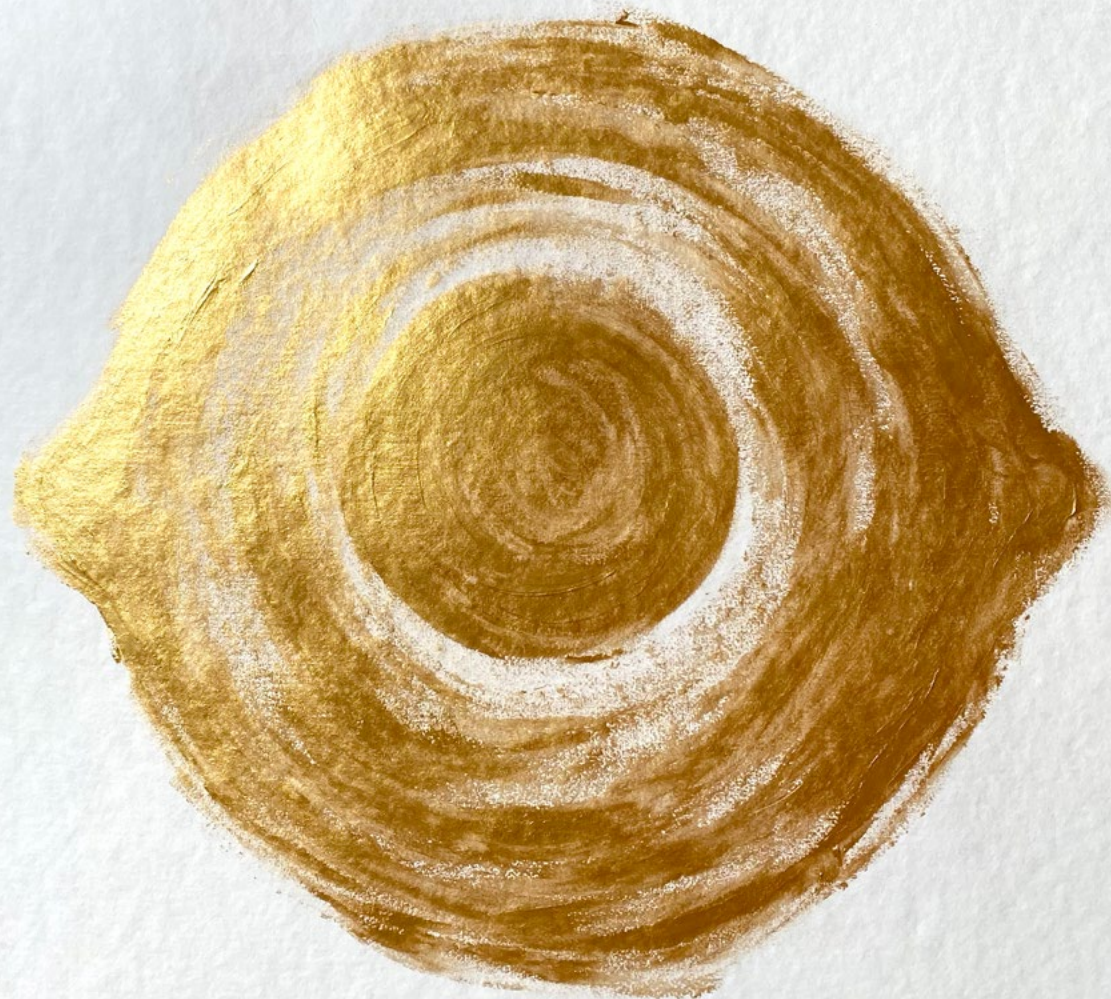
Hi va haver una època en què homes i dones dissenyaven objectes fent servir els elements de la natura. I així va ser com des d'una simbiosi quasi perfecta es van convertir en alquimistes. Acariciaven el fang amb les mans al compàs del torn, i la matèria dominava l'espai formant plens i buits, produint formes i volums per complir una funció.

El temps passa i apareixen noves necessitats, que requereixen nous creadors, que pensen nous dissenys, nous objectes i nous materials. Tanmateix, el buit perdura en el temps i simplement es transforma.

M'agradaria retre homenatge a aquests homes i dones i permetre'm sentir, per un instant, el so del torn en moviment... Em venen les memòries de cada gir, i allí hi trobo l'esperit del buit, com un portal dimensional que s'obre per donar pas a una il·lusió, que podem sentir i ocupar des d'aquest imaginari intangible, invisible i eteri. Tanmateix, no el podem veure, ni olorar, ni escoltar, ni tocar, ni degustar amb els nostres sentits físics, perquè el buit és una inspiració que cada ésser humà transfereix a la matèria des de la seva original intel·ligència creadora.

Matriu representa la destil·lació de la matèria i la forma, deixant a plena llum el moviment circular que pot configurar un nou buit. L'Or és l'esperit del que en altres temps fou la feina dels ceramistes.

Nu Díaz

SALA P^{ORTAL} DEL PARD^U

C/ Major, 20
43700 El Vendrell
salaportaldepardo@elvendrell.net
Tel. 977182135

Del 15 de juny al 10 de setembre de 2021

Horari

De dimarts a dissabte d'11 h a 14 h i de 17 h a 20 h
(Tancat dilluns, diumenges i festius)

DLT 518-2021